

**ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO
SOCIALINĖS GLOBOS PADALINIO PASLAUGŲ GAVĖJŲ GYVENIMO KOKYBĖS
KONCEPCIJA**

I. GYVENIMO KOKYBĖS SAMPRATA

1.1. Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro socialinės globos padalinio (toliau - Padalinys) paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės koncepcija (toliau - Koncepcija) parengta siekiant teikti kokybiškas paslaugas Padalinio paslaugų gavėjams.

1.2. **Gyvenimo kokybė** – tai individuali kiekvieno paslaugų gavėjo samprata, kompleksiškai apimanti asmens fizinę sveikatą, psichologinę būseną, socialinius santykius, asmeninius įsitikinimus ir ryšį su paslaugų gavėją supančia aplinka.

1.3. **Gyvenimo kokybės matavimas** - tai paslaugų gavėjo nuomonė apie jo svarbias gyvenimo sritis, tai yra tobulėjimo sritis, socialinio dalyvavimo sritis ir gerovės sritis. Gyvenimo kokybės siekis yra grindžiamas asmens poreikių vertinimu, nes asmens gyvenimo kokybė gerėja, kada tenkinami jo poreikiai. Gyvenimo kokybė priklauso ne tiek nuo gyvenimo sąlygų, kiek nuo paties žmogaus požiūrio, nuo įgytų gyvenimo vertybių ir suvokimo, kaip jis turėtų gyventi.

1.4. **Tikslas** – išsiaiškinti socialinius ir emocinius poreikius, tobulinti teikiamas socialines paslaugas Padalinyje, siekiant gerinti paslaugų gavėjo gyvenimo kokybę.

1.5. Gyvenimo kokybė Padalinyje yra grindžiama A. H. Maslow poreikių piramidės teorine koncepcija, socialinių paslaugų teikimo asmeniui kontekstu: paslaugų gavėjo gyvenimo kokybė gerėja, kai jo poreikiai yra tenkinami ir į jo poreikius yra atsiliepiama.

1.6. A. H. Maslow piramidės poreikiai:

1. savirealizacijos poreikis tenkinamas, ieškant gyvenimo prasmės, atskleidžiant visus savo gabumus ir gebėjimus;

2. savigarbos ir pagarbos poreikis reiškiasi pastangomis įgyti gerą vardą, būti kitų žmonių vertinamam, gerbiamam, pripažįstamam;

3. meilės ir emocinių ryšių poreikiai (socialiniai) tenkinami bendraujant su kitais žmonėmis, prisirašant prie jų, mylint, priklausant įvairioms grupėms ir kolektyvams;

4. saugumo poreikis juntamas, kai nekyla emocinės, fizinės ir psichinės grėsmės, baimės;

5. fiziologiniai poreikiai yra patenkinami kai yra palaikomos gyvybinės funkcijos (vanduo, maistas, miegas, šaltis, šiluma ir kt.).

II. GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS

2.1. Teikiant socialinės paslaugas Padalinyje siekiama gerinti paslaugų gavėjų:

2.1.1. Fizinę gyvenimo kokybę:

2.1.1.2. skatinama patiems pasirūpinti gyventojų asmens higiena ir priežiūra;

2.1.1.3. padedama sumokėti mokesčius, tvarkyti finansinius reikalus ir kita;

2.1.1.4. rūpinamasi asmens sveikata, perkami vaistai, organizuojami apsilankymai pas gydytojus, palydima į gydymo įstaigas;

2.1.1.5. esant poreikiui tarpininkaujama kreipiantis dėl techninės pagalbos priemonių.

2.1.2. Emocinę gerovę:

2.1.2.1 skatinamas bendravimas su artimaisiais, palaikomi tarpusavio bendravimo įgūdžiai;

2.1.2.2. skatinama būti aktyviais, besidominčiais gyvenimo aktualijomis;

2.1.2.3. skatinama dalyvauti bendruomenės veikloje.

2.1.3. Socialinę gerovę:

2.1.3.1. skatinamas paslaugų gavėjų laisvalaikio užimtumas, sudaroma galimybė dalyvauti organizuojamuose renginiuose įstaigoje ir už jos ribų;

2.1.3.2. skatinamas noras domėtis naujienomis;

2.1.3.3. skatinami asmens visuomeniniai ryšiai.

2.2. 2.1. Papunktyje išvardintos sritys sudaro gyvenimo kokybės modelį:

2.2.1. **fizinę gerovę** sudaro mityba, asmens higiena, sveikatos palaikymas, fizinis aktyvumas;

2.2.2. **emocinę gerovę** sudaro psichologinė sveikata, emocinė būklė, saugumo jausmas, dvasiniai poreikiai;

2.2.3. **socialinę gerovę** socialinių ryšių palaikymas, laisvalaikis ir užimtumas, savarankiškumo palaikymas.

III. GYVENIMO KOKYBĖS REZULTATAI

3.1. Gyvenimo kokybė vertinama anketavimo būdu. Atliekant apklausą anketavimo būdu gyvenimo kokybės vertinimas individualizuojamas ir susiejamas su individualiu socialinės globos planu, paslaugų gavėjų teisių chartija. Už paslaugų gavėjus, kurie nesugeba ar nesupranta anketavimo esmės atsako artimieji, jų nesant klausimyną užpildo darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su paslaugų gavėjais.

3.2. Gyvenimo kokybė vertinama trimis kriterijais: fiziniais, emociniais ir socialiniais.

3.2.1. **Fiziniai gerovė** remiasi paslaugų gavėjo fiziniais gebėjimais savarankiškai atlikti veiksmus kasdieninėje veikloje ir aplinkoje. Vertinamas paslaugų gavėjo pasitenkinimas savimi ir įvairiomis gyvenimo poreikių sritimis (mityba, fizinis aktyvumas, asmeninė higiena, sveikatos palaikymas ir kt.). Vertinamas paslaugų gavėjo fiziškai saugios ir emociškai stabilios aplinkos saugumas įstaigoje, poreikių tenkinimas.

3.2.2. **Socialinė gerovė** remiamasi paslaugų gavėjo socialiniais ryšiais atliekant veiksmus socialinėje veikloje. Vertinama paslaugų gavėjo dalyvavimas bendruomenėje, socialinė integracija aplinkoje, socialinių įgūdžių ir socialinių ryšių palaikymas, bendravimo įgūdžiai, kurie paslaugų gavėją įgalina išreikšti poreikius, kurti santykį su paslaugų gavėjais ir darbuotojais, dalyvauti bendruomenėje, bendrauti su jį supančia aplinka. Vertinama asmens saviraiška, galimybės atskleisti savo kūrybiškumą, laisvalaikio ir užimtumo užsiėmimuose.

3.2.3. **Emocinė gerovė** remiasi paslaugų gavėjo gebėjimu valdyti asmenines emocijas, psichologinę būklę. Vertinamas paslaugų gavėjų pasitenkinimas dvasiniais poreikiais kasdieninėje veikloje, taip pat vertinama paslaugų gavėjų padalinyje saugumo pojūtis.

3.3. Metų gale paslaugų gavėjai užpildo anketas, kuriose aiškiai ir suprantamai paslaugų gavėjams pateikiama informacija. Paslaugų gavėjai nurodo kokios taikytos priemonės pagerino jų gyvenimo kokybę einamaisiais metais.

3.4. Anketų duomenis renka Padalinio vadovo paskirtas atsakingas asmuo.

3.5. Paslaugų gavėjų gyvenimo kokybė vertinama siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir paslaugų gavėjų gyvenimo kokybę, atsižvelgiant į paslaugų gavėjų poreikius, nuomonę ir lūkesčius. Kiekvienų metų vasario mėnesio paskutinę savaitę Padalinio paslaugų gavėjams socialinis darbuotojas pateikia užpildyti gyvenimo kokybės sričių įsivertinimo anketą (Priedas Nr. 1). Anketos atsakymų variantų skalė yra penkių balų, kur 5 – labai gerai, 4 – gerai, 3 – nei gerai, nei blogai, 2 – blogai, 1 – labai blogai. Įsivertinimai yra individualūs, ne anonimiški. Pildant anketą, esant poreikiui, paslaugų gavėjai konsultuojami, jiems išaiškinami neaiškūs ar nesuprantami terminai. Nemokantys valstybinės kalbos - konsultuojami jiems suprantama kalba. Siekiant gauti tiksliausią atsakymą, dėl sunkios sveikatos būklės negalintiems į klausimus atsakyti paslaugų gavėjams, anketa pildoma remiantis stebėjimo metodu, kurį vykdo darbuotojai (slaugytojų padėjėjai, socialinio darbuotojo padėjėjai, socialinis darbuotojas).

3.6. Gavus paslaugų gavėjų atsakymus, kiekvieno paslaugų gavėjo Individualiame socialinės globos plane, pagal mažiausius balais įvertintas sritis, nusimatomos veiklos, priemonės, uždaviniai toms sritims gerinti.

3.7. Paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės pokyčio matavimas vykdomas kiekvienų metų lapkričio mėnesio paskutinę savaitę, apklausoje dalyvauja tik pirmosios apklausos dalyviai ir jiems

vėl socialinis darbuotojas pateikia anketą (Priedas Nr. 1). Visi paslaugų gavėjai, atvykę gyventi į Padalinį per einamųjų metų devynis mėnesius, dalyvauja, kitų metų vasario mėnesį vyksiančioje apklausoje.

3.8. Gavęs paslaugų gavėjų užpildytas gyvenimo kokybės sričių įsivertinimo anketas, socialinis darbuotojas vykdo gyvenimo kokybės pokyčio matavimą: lapkričio mėn. įsivertinimų rezultatus individualiai lygina su vasario mėn. rezultatais. Individualiuose socialinės globos planuose taip pat yra stebimas ir vertinamas išsikeltų tikslų pasiekimas.

3.9. Išmatavus individualų paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės pokytį jis aptariamas individualiai su kiekvienu paslaugų gavėju.

3.10. Socialinis darbuotojas kiekvienų metų gruodžio mėn. išanalizuoja visų paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės pokyčių matavimo rezultatus ir apibendrina kolektyvinius paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės pokyčių rezultatus.

3.11. Kolektyviniai paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės pokyčio rezultatai įtraukiami į Padalinio ateinančių metų planą, nusimatant veiklas, priemones ir uždavinius siekiant pagerinti paslaugų gavėjų gyvenimo kokybę.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

4.1. Su šia koncepcija supažindinamas kiekvienas Padalinio darbuotojas. Naujai priimtus Padalinio darbuotojus su šia koncepcija supažindina Padalinio vadovas.

4.2. Paslaugų gavėjams yra pateikiama gyvenimo kokybės koncepcijos santrauka.

4.3. Gyvenimo kokybės koncepcija skelbiama viešai – Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro interneto svetainėje (www.sirvintuspc.lt).
